

بنیاد پری صفا بزرگداشت پرویز تناولی را به آیسو سپرد

همه چیز زیر سر شیرهاست!

◀ ماز یار یونسی: حمایت «ان جی او»ها از هنر، به یک پیش زمینه فرهنگی احتیاج دارد

آیسو در وحدت رانیز تلفیقی نامید. با این تفاوت که این تلفیق به مراتب عمیق تر و البته عیان تر برای مخاطبان هنر (البته نه با مفهوم علمی موسیقی بلکه با نگاهی دیگر) است. از یک طرف سوژه ساختن ریز توارش مجموعه‌ای از آثاری عرصه هنرهای تجسمی بوده است و سه آهنگساز آشنا با تناولی، آنچه از مجموعه تندیسگر در یافته‌اند تبدیل به نت کرده‌اند تا به صدا تبدیل شود و از سوی دیگر بخش مهمی از مخاطبان اجرای کنسرت آیسو در شام اول، با نام و برای بزرگداشت پرویز تناولی است که به وحدت می آیند اما به جای نمایش نمایشگاه آثار او، موسیقی مجموعه‌اش را با فراتهای گوناگون سه مولف می شنوند. جوب رهبری این اجرا را ماز یار یونسی به دست خواهد گرفت. در این گفت‌وگو با او به عنوان رهبر ارکستر سمفونیک آیسو هم‌کلام شده‌ایم و درباره مسیر آیسو از دیروز تا امروز و برای فردا سوالاتی پرسیده‌ایم. برای دریافتن پاسخ این پرسش‌ها و شرح کنسرت این ارکستر در تالار وحدت این مطلب را تا پایان بخوانید.

شیرها سوژه آهنگسازی کنسرت

به روی صحنه می‌رویم. ما در ارکستر سمفونیک آیسو شب‌اول اجرا. ضمن این که میزبان میهمان‌های ویژه آقای پرویز تناولی هستیم، عده‌ای از علاقه‌مندان به موسیقی کلاسیک غربی و البته هنرمند ارجمند کشورمان آقای تناولی را که برای اجرای شب اول بلیت تهیه کرده‌اند، میزبانی خواهیم کرد. همان طور که می‌دانید قرار است بزرگداشتی برای آقای تناولی برگزار شود. اجرای آیسو در تالار وحدت برای شب دوم کنسرت با شب اول این تفاوت را دارد که شب دوم اجرا فقط مختص تماشاگرانی است که بلیت تهیه کرده‌اند. بنابراین در آن اجرا میهمانان آقای تناولی حضور ندارند.

در مورد بزرگداشت آقای پرویز تناولی در

در تازه‌ترین کنسرت ارکستر سمفونیک آیسو که قرار است روزهای دوازدهم و چهاردهم تیر ماه در تالار وحدت برگزار شود، اتفاق جالب توجه و کم‌سابقه‌ای به وسیله موسیقی رقم خواهد خورد. دوست دارید درباره جزئیات این رویداد برآیمان بگویید؟

بله؛ با کمال میل. مانند پیش سمفونی شماره ۷ بهتوون و همچنین کنسرت توپیلو موتزارت شماره ۲۱ را با حضور یک پیانیست اتریشی به روی صحنه بردیم و خوشبختانه آن کنسرت از سوی مخاطبان آیسو با استقبال روبه‌رو شد. برگزاری موفق آن کنسرت باعث شد تا بنیاد پری صفا بخواهد در کنسرت تیرماه از ما حمایت کند. در واقع طرح این کنسرت را بنیاد پری صفا مطرح کرد و در این امر نشر هرمس و آقای صدیقی هم به کمک ما آمدند.

با توجه به اینکه یکی از دغدغه‌های جدی فعالان عرصه موسیقی کلاسیک در ایران موضوع سرما به گذار است، چطور اوضاع را برای حضور این گروه که اگر آثار را کیمیا موسیقی جدی بنامیم، به احتمال اغراقی نگرده‌ایم فراهم کردید؟

من از طریق آلبوم اول گروه کوآرتت کاسته (در ادامه گفت‌وگو درباره مختصات و البته فعالیت خودم در آن برایتان توضیح می‌دهم) با آقای صدیقی آشنا شده بودم و الان داریم در ارکستر آیسو هم با همدیگر کار می‌کنیم و نشر هرمس در بخش تبلیغات کمک و سزای ما به ما می‌کند. ما در روزهای ۱۲ و ۱۴ تیرماه در تالار وحدت

اجرای موسیقی در وطن سخت‌تر از دیگر کشورهاست

شاید به این دلیل که از نادرست قضاوت شدن بیم داریم. ما وقتی در ایران اجرا می‌کنیم، مدام فکر می‌کنیم که نکند اتفاق خاصی بیفتد چون می‌دانیم مثلا اگر یک‌بار انگلست من کلاویه پیانو را لمس نکنند، مخاطب ایرانی دیگر فقط آن اتفاق را از اجرا خاترش می‌ماند. اگر این اتفاق در خارج از کشور بیفتد مخاطبان واکنش نشان نمی‌دهند؟

ما وقتی در خارج از کشور اجرا می‌کنیم، خیلی راحت کارمان را انجام می‌دهیم چون تماشاگران خارجی به این چیزها توجهی ندارند و خیلی راحت می‌آیند اجرا را تماشا کنند و لذت ببرند.

می‌آیند، می‌گویند، می‌روند!

بخش مالی ارکستر سمفونیک آیسو به‌طور خاص در مسیر فعالیت با چه مشکلاتی دست و پنجه‌م‌می‌کند؟

ارکستر سمفونیک آیسو (این نام مخفف کلمات ارکستر سمفونیک اتریش و ایران است)، تنها ارکستر سمفونیک خصوصی در کشور ما است. همان‌طور که می‌دانید در ایران ارکسترهای خصوصی با کیفیتی فعالیت می‌کنند که کارشان جدی و مثال‌زدنی است اما این ارکسترها زهی هستند و سازهای بادی و کوبه‌ای را در درون خود ندارند. وضع و چالش‌های ارکستر سمفونیک بالارکسترهای دیگر فرق دارد. در ارکستر آیسو تنها در بخش سازهای بادی حدود ۲۰۰ نوازنده مشغول به فعالیت هستند. با توجه به ضعف مالی ارکسترها به‌ویژه ارکسترهای خصوصی در کشورمان نوازنده‌های زیادی نداریم که در زمینه سازهای بادی فعالیت کنند بنابراین از نظر نیروی انسانی واقعا در مضیقه هستیم.

همان‌طور که گفته شد آیسو امروز توانسته با موسسات هنری و برخی نهادهای فعال در زمینه فرهنگ ارتباطاتی برقرار کند و به‌عنوان تنها ارکستر سمفونیک خصوصی در ایران بدون بهره‌گیری از هسرا امکانی که خصوصی بودنش را به چالش بکشد، مسیر را طی کند. در کوآرتت کاسته ماجرا چگونه‌است؟! اجراهایت در این گروه در چه حد و اندازه‌ای است؟

اکثر اجراهای کوآرتت کاسته در خارج از کشور برگزار می‌شود. جالب است بدانید که ما برای اجراهایی که در ایران داریم همیشه بیشتر استرس راتحمل می‌کنیم. چرا؟

در اجراهای آیسو با این مشکلات روبه‌رو نمی‌شوید؟

راستش موسیقی کلاسیک به‌خاطر اینکه اجراهای کمتری در ایران دارد، حاشیه‌هایش هم کمتر است. شما دیگر فرض کنید که دید مخاطبان در تاترها، سینما و سایر محافل فرهنگی چطور است. در تئاتر و سینما گاهی بعضی‌ها برای نمایش یک تئاتر یا یک فیلم سینمایی می‌روند نه برای تماشا و لذت بلکه به اصطلاح برای این که بیرون گویند بنشینند و بگویند لنگش کن. به ظاهر چنین رفتاری در بخش فرهنگی مانده‌اند شده است و در حال حاضر نمی‌شود در مقابل آن کاری کرد.

عده‌ای روندبندی آن‌ها را می‌روند تا بگویند. به‌احتمال اغلب اهالی موسیقی کلاسیک و علاقه‌مندان آن موافقت که یکی از بنیادی‌ترین کمبودها در مسیر حرکت ارکسترهای خصوصی فعال در این ژانر موسیقایی در ایران مسأله مالی است. با این توضیح از دیدگاه ماز یار یونسی به‌جز

پیمان یزدانیان نوازنده و آهنگساز شناخته شده ایرانی یک قطعه را برای تناولی و آثارش ساخته که در کنسرت «بزرگداشت پرویز تناولی» اجرا خواهد شد

پیوند موسیقی و هنرهای تجسمی

نوازنده ساکسیفون حضور داریم. قبیل از آقای پیغمبری، نوازندگی ساکسیفون و کلارینت گروه را پیتر سلیمانی بر پرعه داشت که ۶۷ ماه پیش از گروه ما جدا شد اما خوشبختانه رفیق‌ت‌مان همچنان برقرار کرده‌ایم و در آینده کنسرت‌های دیگری را سال پیش یک آلبوم خوب را منتشر کرد و الان هم مشغول فعالیت روی آلبوم دوم‌مان هستیم. ما کنسرت‌های جالب توجهی را با گروه کوآرتت کاسته برگزار کرده‌ایم و در آینده کنسرت‌های دیگری را هم به روی صحنه می‌بریم که امیدوارم مثل گذشته دربار کاسته هم برآیمان بگویید.

تجلیل و قدرانی از تلاش هنرمندی شناخته‌شده در عرصه هنرهای تجسمی در ایران است که در کنار ما حضور دارد، نفس می‌کشد و همچنان به آفرینش هنری مشغول است. این که موسیقی محملی برای رسیدن به این هدف در نظر گرفته شده، لذت و جذابیت کار را دوچندان می‌کند.

در آغاز گفت‌وگو به کوآرتت کاسته اشاره کردید که ظاهرا به جز رهبری ارکستر سمفونیک آیسو، بخش زیادی از زمانت را برای حضور در آن صرف می‌کنید. بنا بود درباره کاسته هم برآیمان بگویید.

گروه کوآرتت کاسته یک گروه ۴ نفره است که در آن من به‌عنوان پیانیست، احسان صدیق نوازنده گیتار، روزه فدوی نوازنده درامز و سهیل پیغمبری

این که موسیقی به‌عنوان گونه هنری منحصر به فرد و البته متفاوت با هنرهای تجسمی برای به پا داشتن این بزرگداشت در نظر گرفته شده، به ماز یار یونسی به‌عنوان مولف یکی از قطعاعات و رهبر ارکستر چه‌حسی می‌دهد؟

مادر کنسرت پیش رو پلی از تباطی میان موسیقی و هنرهای تجسمی ایجاد می‌کنیم که به‌نظر شخصی من، می‌تواند باعث شکل‌گیری اتفاق خوبی باشد. به گمانم همین ارتباط می‌تواند در زمینه فرهنگ و هنر نقطه‌آغازی برای اقدامات مشابه باشد. البته گسترش اندیشه در این راه می‌تواند در طول زمان تأثیرات مثبت و قابل تأملی را برای هنر سرزمین ما رقم بزند. نکته‌ای که به عقیده من می‌توان به آن افتخار کرد

کلیدر درویشی نشان پویایی فرهنگی است

موسیقی آشنلی کند. با توجه به اشاره شما به کلمات مخفی که در نامگذاری ارکستر آیسو به کار رفته است، می‌توانید دقیقا میزان حمایت و همکاری که از سوی بخش فرهنگی کشور اتریش با شما انجام می‌شود، بازگو کنید؟

بله؛ انجمن فرهنگی اتریش الان حدود ۱۰ سال است که از ارکستر آیسو حمایت می‌کند البته حمایت‌های انجمن فرهنگی اتریش در بخش‌های مشخصی انجام می‌شود. مثلاً این که محل تمرین گروه را در اختیار ما قرار می‌دهند و گاهی در زمینه‌های مختلف موسیقی ارکسترال با هزینه خودشان مدرسانی را به آیسو می‌فرستند این نشان از اهمیت جریان هنر و موسیقی در کشور کوچک‌کی مثل اتریش دارد که بخشی از بودجه فرهنگی خودش را به موزیسین‌هایی اختصاص می‌دهد تا به کشوری دیگر بروند و تبادل فرهنگی ایجاد کنند.

آنها در عوض این حمایت از آیسو چه می‌خواهند؟

ما در آیسو به لحاظ فرهنگی بده‌بستان‌هایی داریم و در اجراهای مان قطعات اتریشی و ایرانی اجرا می‌کنیم چون هدف‌مان تبادل فرهنگی است. اتریشی‌ها هزینه می‌کنند تا چنین اتفاق فرهنگی در یک کشور دیگر رخ بدهد اما ما در کشور خودمان هنوز به دنبال آن‌جی‌آی‌آی می‌گردیم تا از این موسیقی حمایت کنند. من امیدوارم که حمایت آن‌جی‌آی‌آی‌ها از موسیقی کلاسیک به یک جریان تبدیل شود.

کشور همسایه ما جمهوری آذربایجان سال‌ها قبل فعالیت جدی در زمینه موسیقی ارکسترال را آغاز کرده و امروز مراکز آموزش عالی، شبکه‌های تلویزیونی و کتابخانه‌های مخصوصی برای آرایه منابع آموزشی و شیوه علمی این نوع موسیقی را ارائه می‌کنند. با این توضیح برخی از رهبران در چند ارکستری که در ایران فعال هستند، از نبود نت برای بررسی و انتخاب ریز توار اجرای برنامه‌های می‌کنند.

آیسو؛ بدون امکانات اما آزاد

با توجه به تکیه ارکسترهای خصوصی در اروپا، آمریکا و حتی کشورهای شرق آسیا به حمایت‌های مردمی و ایجاد شخصیت مستقل ارکستر بر این اساس، نبود چنین حمایت‌هایی به اصل خصوصی بودن و البته استقلال ارکسترها در ایران آسیب‌نمی‌زند؟

هر کس به شکل عملی و نه در مقام نظر در عرصه موسیقی ارکسترال آن هم در قامت یک ارکستر خصوصی کار کرده باشد، نمی‌تواند ضرورت وجود تشکیل و فعالیت ارکستری چون ارکستر خصوصی آیسو کند. آنچه در میان نباید در گزارش وضع ارکسترهای خصوصی در اروپا نادیده گرفته شود، وجود پیش‌زمینه فرهنگی مردم در شهرها و کشورهای است که از موسیقی کلاسیک حمایت می‌کنند. به‌نظر من حمایت «ان جی‌آی‌آی‌ها» از موسیقی و به‌طور کلی هنر، به یک پیش‌زمینه فرهنگی احتیاج دارد.

کریستف رضاعی نوازنده و آهنگساز شناخته شده ایرانی یک قطعه را برای تناولی و آثارش ساخته که در کنسرت «بزرگداشت پرویز تناولی» اجرا خواهد شد

تعطیلی آیسو در دولت دهم

گرفت. متأسفانه در ایران بین خیلی‌ها هنوز بحث بر سر این وجود دارد که باید به فرهنگ پرداخته شود یا خیر! بنابراین باید تا آخر قصه را بخوانیم. در این شرایط همین که اجزاه کار کردن در عرصه موسیقی را می‌دهند، جای شکرش باقی است!!!

اوضاع ارکستر آیسو در دوره یازدهم ریاست جمهوری در مقایسه با دوره قبل چه تغییری داشته‌است؟

ارکستر سمفونیک آیسو پیش از دولت یازدهم عملاً تعطیل شده بود. اما خوشبختانه در دوره ریاست جمهوری آقای روحانی دوباره کار را از سر

